

Vergaderjaar 2014–2015

29 911

Bestrijding georganiseerde criminaliteit

Nr. 94

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 oktober 2014

Tijdens de plenaire behandeling van het wetsvoorstel Evaluatie- en Uitbreidingswet Bibob op 14 maart 2012¹ heb ik Uw Kamer, naar aanleiding van vragen van het lid Marcouch, toegezegd te onderzoeken of gemeenten naast het Bibob-instrumentarium behoefte hebben aan een aanvullend bestuurlijk sluitingsinstrument om het verplaatsingseffect van criminele activiteiten van vergunningplichtige naar vergunningvrije sectoren in een gebied aan te kunnen pakken. Het lid Marcouch vroeg mij of een sluitende gebiedsgebonden aanpak met bestaande instrumenten mogelijk is. Met deze brief doe ik deze toezegging gestand.

Ik heb samen met gemeenten de behoefte en noodzaak van een sluitingsinstrument met betrekking tot vergunningvrije inrichtingen verkend. Gemeenten die mij aangaven behoefte te hebben aan een nieuw instrument, deden dat omdat zij over een zelfstandig instrumentarium, dus zonder betrokkenheid van OM en politie, wensen te beschikken. Dit kabinet kiest evenwel juist voor een integrale aanpak als uitgangspunt voor de bestrijding van criminaliteit. Door een integrale benadering van het gebied, met inzet van zowel strafrechtelijke als bestuurlijke instrumenten, kunnen ook nu al criminogene activiteiten binnen vergunningvrije branches aangepakt worden. In de meeste gevallen zal het strafrecht moeten worden ingezet om strafbare activiteiten in vergunningvrije inrichten te bestrijden, maar er wordt door gemeenten ook reeds bestuurlijk gesloten op basis van de APV. Een sluitende gebiedsgebonden aanpak is dus reeds mogelijk.

Daarnaast geldt dat de juridische haalbaarheid van een dergelijk instrument twijfelachtig is, zoals ook blijkt uit het advies van de Raad van State bij het concept-wetsvoorstel Evaluatie- en Uitbreidingswet Bibob. Een preventief bestuurlijk sluitingsinstrument voor vergunningvrije gebouwen, waar een rechtsverhouding met de overheid ontbreekt, is ingrijpend en punitief van aard en dient de toets van artikel 6 EVRM te

¹ Handelingen II 2011/12, nr. 63, item 7, blz. 48–55

kunnen doorstaan. De onschuldpresumptie is daarin een wezenlijk element. Een dergelijk besluit, genomen zonder dat onomstotelijk door een rechter is vastgesteld dat bepaalde strafbare feiten aan een bepaalde persoon kunnen worden toegerekend, zal naar verwachting geen stand houden als dit aan een rechter wordt voorgelegd. Daarbij komt dat bij (aanwijzingen voor) zwaardere delicten strafrechtelijk optreden meer aangewezen is dan het optreden langs bestuurlijke weg.

Een lichte variant (sluiting voor een korte periode van hooguit enkele maanden) zal naar verwachting de toets der kritiek wel doorstaan, maar de effectiviteit van zo'n lichte variant zal gering zijn.

Mijn conclusie op dit punt is dat een bevoegdheid als onderzocht in een lichte variant niet effectief is, en in een zware variant niet houdbaar.

Op grond van het bovenstaande acht ik het dan ook niet zinvol om bij wet een nieuwe bestuurlijke bevoegdheid te introduceren.

De Minister van Veiligheid en Justitie,
I.W. Opstelten